

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 29 de maig del 2018

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIERE i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Havent estat emplaçada per tal de contestar a la demanda principal instada pel Sr. X.G.B., en data 17 de febrer del 2017, la Sra. O.P.P., sense contestar a la demanda, va formular excepció dilatòria d'incompetència de jurisdicció, de conformitat amb les circumstàncies de fet que exposava i els documents adjuntats i, després d'invocar els fonaments de dret que considerava pertinents, sol·licitava que fos dictat Aute amb els pronunciaments que seguidament es transcriuen literalment:

“...estimant l'excepció dilatòria d'incompetència de jurisdicció; i, en el seu dia, vulgui dictar Aute estimant l'excepció plantejada, i apreciament la manca de competència dels tribunals andorrans per a resoldre les pretensions formulades pel Sr. X.G.B. en la demanda origen dels presents

autes. Condemnant a l'ensem a la part demandant al pagament de les costes judicials derivades del present procediment incidental, inclosos honoraris d'advocat i procuradora."

II.- Per Providència de l'esmentat dia 17 de febrer de 2017, es va procedir a l'obertura del corresponent incident, fixant-se seguidament l'audiència als efectes de celebrar el tràmit de contesta al mateix.

III.- En l'audiència del dia 17 de març d'enguany, la part defenent incidental contestava a l'excepció dilatòria d'incompetència de jurisdicció formulada per l'adversa oposant-se a la mateixa, de conformitat amb les circumstàncies de fet que exposava i, després d'invocar els fonaments de dret que considerava pertinents, sol·licitava que fos dictat Aute amb els pronunciaments que seguidament es transcriuen literalment:

"... desestimant la referida excepció dilatòria d'incompetència de jurisdicció formulada per l'adversa, tot imposant-li les costes judicials resultant de la tramitació del present procediment incidental, honoraris d'advocat i de procuradora inclosos, els quals seran acreditats en fase d'execució."

IV.- L'Aute dictat per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 11 de desembre del 2017 va decidir:

"Primer.- Declarar que la jurisdicció andorrana és incompetent per enjudiciar l'objecte de la demanda plantejada en els autes principals Ordinari 7000551/2015, havent-se d'estimar l'excepció dilatòria de manca de competència dels tribunals andorrans per conèixer i resoldre el plet principal que oposa a les parts, plantejada per la Sra. O.P.P., per escrit de data 17 de febrer de 2017.

Segon.- Imposar a la part defenent incidental les costes judicials ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i procurador, a acreditar en període d'execució de la present resolució.

Tercer.- Notificar el present Aute a les parts interessades."

V.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal del Sr. X.G.B. i, en virtut dels arguments que exposa

en les seves conclusions, sol·licita la seva revocació i que es desestimi l'excepció plantejada per l'adversa.

Ha actuat com a magistrat ponent la M.I. Sra. Eulàlia Amat Llari

FONAMENTS DE DRET

I.- Ha quedat acreditat a les presents actuacions que el Sr. X.G.B. i la Sra. O.P.P., tots dos de nacionalitat espanyola, van contraure matrimoni a Tremp (Espanya) el ** de juny del 2002 (folis 3, 16 i 28), segons manifesta l'agent, es van separar el ** de juliol del 2012 i, en tot cas, consta a les actuacions que en data 19 de setembre del 2016 el Sr. A.S., Magistrat del Jutjat de primera instància número set de Lleida (Espanya), va dictar Sentència decidint la dissolució del matrimoni contret pels litigants i, pel que interessa en aquest procediment, acordant la liquidació de règim econòmic del matrimoni i la divisió del patrimoni comú proindiviso dels esposos i precisant que aquesta es portaria a terme en execució de Sentència (foli 68).

Tampoc és objecte de debat que la Sra. O.P.P. resideix en l'actualitat al territori espanyol i que el patrimoni dels cònjuges estava compost, com a mínim, per la unitat immobiliària número **, pis planta tercera, porta C de l'edifici "Y" situat a La Cortinada, parròquia d'Ordino i una plaça d'aparcament G 9- ubicada als edificis "X" i "Y", que el Sr. X.G.B. havia comprat en data 16 de setembre del 2004 a "P S.L, formalitzant-se el dit contracte en escriptura pública (foli 32), sense que es pugui conèixer si els litigants tenien altres béns en comú fora d'Andorra. Consta igualment a les actuacions que el dia 16 de desembre del 2004 el Sr. X.G.B. va donar a la Sra. O.P.P. la meitat indivisa de les unitats immobiliàries que havia adquirit a La Cortinada (foli 43). D'altra banda, resta igualment acreditat que en data 16 de desembre del 2004 l'entitat "B" va concedir als Srs. X.G.B. i O.P.P. una línia de facilitat creditícia per un import de 271.000 euros, amb una garantia hipotecària que gravava els immobles adquirits a La Cortinada (foli

52), generant-se unes despeses per impostos, assegurances i comunitàries que va abonar el Sr. X.G.B. (folis 72 a 121). D'altra banda, la mateixa entitat va concedir igualment als esposos un préstec nòmina per import de 41.000 euros (foli 122) del pagament del qual es va fer càrrec el compte conjunt dels prestataris (folis 123 a 145).

II.- En aquestes circumstàncies, la representació processal del Sr. X.G.B. va formular la demanda que dóna origen al present procediment davant la Secció civil de l'Hble. Batllia d'Andorra sol·licitant que s'acordés la liquidació del règim econòmic matrimonial dels litigants i la divisió del patrimoni comú en indivís entre el Sr. X.G.B. i la Sra. O.P.P. en relació als béns immobles ubicats al Principat i que, en el cas que la Sra. O.P.P. no accedís a cedir gratuïtament la seva meitat indivisa dels citats immobles i tampoc volgués comprar al seu X.G.B. la seva meitat i subrogar-se en el lloc del seu mandant en relació a la línia de crèdit concedida per l'entitat "B", s'acordés la venda en pública subhasta dels citats immobles i amb el fruit de la venda es liquidés la dita línia de crèdit, repartint l'eventual romanent entre les parts per meitat, però restant de la quota de la Sra. O.P.P. les despeses efectuades pel Sr. X.G.B. en relació al citat habitatge des de la data de la separació dels esposos. Sol·licitava igualment el demandant que les despeses de la transmissió es repartissin per meitat entre les parts, que en qualsevol cas es condemnés a la Sra. O.P.P. a pagar totes les despeses que ell havia sufragat i que se li imposessin la totalitat de les costes del procediment.

En resposta a aquesta demanda, la representació processal de la Sra. O.P.P., sense contestar el fons de la mateixa, va plantejar una excepció dilatòria d'incompetència de jurisdicció, entenent que la dissolució i liquidació del règim econòmic matrimonial dels litigants s'havia de substanciar davant del Jutjat de Primera Instància número 7 de Lleida, que havia tramitat el procediment de divorci i a on ella estava domiciliada, el Sr. X.G.B. s'hi va oposar al·legant que, d'acord amb l'article 52 Llei d'Enjudiciament Civil espanyola, les accions reals sobre béns immobles s'havien d'exercitar al lloc

a on es trobés la cosa litigiosa, raó per la qual entenia que els Tribunals espanyols no eren competents per resoldre aquest litigi, atès que aquest afectava a un bé immoble ubicat a Andorra i l'Aute objecte del present recurs va declarar la incompetència de la jurisdicció andorrana per enjudiciar l'objecte de la demanda plantejada en els autes principals, estimant l'excepció dilatòria plantejada per la Sra. O.P.P. i imposant a l'adversa les costes del procediment.

III.- Contra l'esmentada resolució s'alça la representació processal del Sr. X.G.B. argumentant, en primer lloc, que l'article 48 de la Llei Qualificada del Matrimoni, en el qual fonamenta la resolució d'instància la seva decisió de declarar incompetent la jurisdicció andorrana per enjudiciar l'objecte de la demanda, no és aplicable per tal de resoldre el present litigi, en quan la pretensió exercida pel seu mandant en res afecta al vincle matrimonial, tractant-se exclusivament d'una petició de divisió de la cosa comú que, en tot cas, s'hauria de resoldre en un procediment ordinari una vegada declarada la dissolució del vincle matrimonial, però aquest motiu no es pot estimar.

En efecte, si un copropietari sol·licités la divisió d'una cosa comú, caldria entendre que el Tribunal competent seria el del domicili del demandat, en virtut d'allò que disposa el Codi 3,13,2, en aquest cas el de la ciutat de Lleida a on resideix la Sra. O.P.P., a menys que les parts haguessin pactat prèviament la submissió a un altre jurisdicció o la Llei ho disposés altrament, o, tractant-se d'una acció referida a un bé immoble, el lloc a on aquest es trobés. No obstant, en el cas objecte del present litigi la divisió del bé comú que es reclama té el seu origen en la necessitat de liquidar el règim econòmic matrimonial al què havien estat sotmesos els esposos, atesa la dissolució del vincle que els unia declarada judicialment.

En aquest cas, l'article 48 LQM disposa que els Tribunals andorrans no tenen competència per entendre de les causes que afectin al vincle matrimonial i que hagin de ser substanciades en aplicació d'una Llei estrangera, llevat que almenys un dels cònjuges sigui andorrà i, com posa de

relleu la Sentència d'aquesta Sala de data 20 de desembre del 2005, l'article 48 LQM no es refereix a la competència de la jurisdicció civil andorrana per conèixer dels litigis sobre nul·litat o dissolució del vincle matrimonial, o la separació dels cònjuges, ja que la competència en aquests supòsits ve regulada a l'article 49 de la mateixa Llei, sinó a la competència per resoldre aquells litigis sorgits com a conseqüència de controvèrsies que trobin la seva causa en les relacions que existien entre els cònjuges mentre persistia el vincle matrimonial i fins i tot quan el matrimoni ha entrat en crisi, o s'ha dissolt el vincle i el conflicte hagi sorgit en aquest moment com a conseqüència de les relacions que havien existit entre els esposos, ja que les qüestions debatudes no afecten al vincle matrimonial en sí, però deriven de la seva dissolució.

IV.- D'altra banda, com posa de relleu la mateixa Sentència, el conflicte que enfronta a les parts com a conseqüència de la crisi matrimonial en la què es troben immersos els litigants ha de ser resolt pels mateixos Tribunals que hagin pronunciat la nul·litat del matrimoni, el divorci, o la separació els esposos per raons de coherència, perquè en són la conseqüència i una solució contrària podria portar a decisions contradictòries per part dels diferents Tribunals que resolguessin els conflictes sorgits arrel de la crisi matrimonial.

En el cas present, cal tenir en compte que la Sentència del Tribunal de Lleida de 19 de setembre del 2016, en seguiment d'aquest criteri, va acordar la dissolució del règim econòmic matrimonial i la divisió de la cosa comú entre els litigants i va assenyalar que aquesta es portaria a terme en execució de Sentència, raó per la qual en el supòsit de que la Sra. O.P.P. i el Sr. X.G.B. tinguessin altres béns en comú, cosa que no ens consta, es podrien produir dos processos paral·lels, un en relació als béns situats a Espanya i l'altre en referència als situats al Principat, amb decisions que podrien ser contradictòries. Finalment, si els Tribunals espanyols haguessin de conèixer del cas, és cert que l'article 52 de la LEC espanyola disposa que en cas que s'exerciti una acció real sobre béns immobles el Tribunal

competent és el del lloc a on es trobi la cosa litigiosa, però l'article 807 de la mateixa Llei entén que el Jutjat que té competència per conèixer de la dissolució del règim econòmic matrimonial és aquell hagués conegut el procediment de separació, nul·litat o divorci, disposició aquesta que ha de prevaldre sobre la primera en quan es refereix a un supòsit específic.

V.- Al·lega el recurrent que en l'escriptura pública de donació de la meitat del bé immoble adquirit pel Sr. X.G.B. consta que les parts van acordar que per la resolució de tots els dubtes i qüestions litigioses que poguessin sorgir les parts es sotmetien a la jurisdicció i competència dels Tribunals andorrans (foli 48) i que en l'escriptura de concessió d'una línia de crèdit amb garantia hipotecaria les parts es sotmetien igualment a la competència dels Tribunals del Principat (foli 66v). No obstant, no es trobem davant d'un litigi referit a la validesa de la donació que el Sr. X.G.B. va fer a la Sra. O.P.P., ja que, encara que la representació processal del Sr. X.G.B. fa notar en la seva demanda que la donació feta pel seu mandant de la meitat de l'immoble adquirit a Andorra podria no ser vàlida en el context en el que es va produir, raó per la qual entén que una de les possibilitats per resoldre la liquidació del règim econòmic del matrimoni seria que la Sra. O.P.P. reconegués la invalidesa de la donació efectuada i accedís a cedir-li voluntàriament la seva meitat, en cap cas reclama que es declari la nul·litat de la dita donació. Pel que fa al crèdit concedit en el seu dia als litigants, els conflictes que poguessin sorgir en el seu dia en cas d'impagament de les quotes pactades en res poden afectar al procediment de divisió de la cosa comú que cal portar a terme, en quan tots dos respondrien igualment del compromís que van assumir, tot això sense perjudici de l'evident vinculació dels fets amb el Principat d'Andorra que podria ser determinant de no estar emmarcat el litigi en un procediment matrimonial.

Pel que fa a l'argument del recurrent en el sentit de que la jurisprudència dels Tribunals de la Comunitat europea és concloent en el sentit de que en el cas que es sol·liciti la divisió de la cosa comú cal considerar que es tracta d'una acció compresa dins de la categoria del litigis

en matèria de drets reals immobiliaris, corresponent en aquest cas la competència als tribunals del país a on es trobin aquests béns, cal posar de relleu, per un cantó, que el Principat d'Andorra no forma part de la comunitat europea i, per un altre i de forma principal, que aquest principi seria rellevant en el supòsit de que el litigi no derivés d'un procediment de divorci del qual havien tingut coneixement els tribunals d'un determinat país, però no invalida la competència dels tribunals que haguessin conegut del procés de divorci dels propietaris del bé.

VI.- Malgrat la desestimació de la demanda no es fa expressa imposició de les costes d'aquesta alçada atesos els dubtes de fet i de dret que envolten aquest litigi i en virtut de la facultat que atorga als Tribunals el capítol X de la Novel·la 82.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal del Sr. X.G.B. contra l'Aute dictat per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 11 de desembre del 2017, que CONFIRMEM íntegrament, sense fer especial pronunciament pel que fa a les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-